

IN GESPREK OVER DE BISSCHOPPENSYNODE

Voor een synodale Kerk: communio, participatio, missio

Op uitnodiging van paus Franciscus vindt er een uitgebreide wereldwijde voorbereiding plaats voor de bisschoppensynode 2023 in Rome: 'Voor een synodale Kerk: communio, participatio, missio'. De voorbereiding hiervoor in bisdommen wereldwijd begon op 17 oktober en duurt tot 15 augustus 2022.

DIOCESANE FASE

Ook in het bisdom Rotterdam is deze 'diocesane fase' gestart. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de voorbereidingsdocumenten die vanuit Rome werden verstuurd. Deze hebben als centrale vraag het 'samen op weg zijn' als Kerk. Het Secretariaat van de Bisschoppensynode reikte tien kernthema's aan met vragen om over in gesprek te gaan. Daarbij werd

aangegeven dat niet alle thema's aan bod hoeven te komen. De Nederlandse bisschoppen hebben de volgende drie onderwerpen gekozen: 1) vieren, 2) medeverantwoordelijk voor missie, 3) dialoog in Kerk en samenleving.

NETWERK VAN DE KERK

In het bisdom Rotterdam wordt het gesprek georganiseerd, via het netwerk dat de Kerk is. Zo kunnen veel mensen worden betrokken bij het gesprek. Via de Diocesane Caritas Instelling (DCI) zijn twee bijeenkomsten gepland in januari, waarvoor alle caritasinstellingen worden uitgenodigd samen met diaconale werkgroepen van parochies.

De deelnemers kunnen luisteren naar elkaar en hun eigen ervaringen inbrengen, wat zij in hun werk om zich heen horen en zien. Ook wordt het netwerk van het bisdom aangesproken via de bisschoppelijk gedelegeerden vanuit hun contacten met scholen, met oecumenische partners en met geestelijk verzorgers in ziekenhuizen en verpleeghuizen.

VOORBEREIDING IN EIGEN KRING

Deelnemers aan de gesprekken zullen hun persoonlijke inbreng hebben en ook worden gevraagd om in de voorbereiding in hun omgeving te luisteren om te horen wat daar klinkt. In een gesprek met de Priesterraad op 16 november verwoordde bisschop Van den Hende het als volgt: "Het gesprek over deze onderwerpen van de synode is belangrijk. Als we mensen uitnodigen voor een ontmoeting, zoals bijvoorbeeld de parochiebesturen in bijeenkomsten per vicariaat, roepen we op om er ook eerst in eigen kring over te spreken en niet alleen namens het bestuur te komen, maar ook namens

Door Daphne van Roosendaal

medeparochianen. Neem de gelegenheid om het er samen met anderen in een geloofsgesprek over te hebben, zodat je als afvaardiging ook de inbreng van medeparochianen meeneemt.”

EEN EERSTE GESPREK

De bijeenkomst van de Priesterraad vond plaats als online Teams-vergadering. Met de Priesterraad werd besloten om het onderwerp in een volgende bijeenkomst te hernemen, om vanuit de eerste verkenning van de thema's een verdere verdiepingsslag te maken. De drie voor de Nederlandse situatie gekozen thema's zijn bijzonder rijk. In de online bijeenkomst van de Priesterraad, waarvan naast de priesters die lid zijn ook een pastoraal werkster en een diaken deel uitmaken als toehoorders, bleek dit al bij de bespreking van het eerste onderwerp dat werd beetgepakt ('medeverantwoordelijk voor missie') en de eerste vraag daarbij, die gaat over hoe gedoopte gelovigen worden geroepen om actief mee te werken aan de missie van de Kerk. "We bieden als parochie veel aan", zei een van de leden van de priesterraad. "En toch blijft het lastig. Bij mijzelf was het destijds ook een plotseling moment van verandering, het besef dat je een band met de levende Heer hebt. We zien dat de Alpha-cursus belangrijk is in onze parochie, omdat mensen daardoor op een situatie kunnen komen waardoor die verandering kan komen, het besef van die persoonlijke band met Jezus."

HANDREIKING EN 'GESPREKSSTARTER'

Groepen in het bisdom die in gesprek willen in het kader van de synode kunnen gebruik maken van de landelijke handreiking die is te vinden op rkkkerk.nl en waarin de kernthema's met de daarbij behorende vragen

zijn opgenomen. In het bisdom Rotterdam is bovendien een diocesane 'gespreksstarter' ontwikkeld die is gemaakt voor het gesprek in parochies over de bisschoppensynode. Met een draaischijf kunnen de trefwoorden van de synode (communio, participatio, missio) worden gecombineerd met de zending van de Kerk, die drievoudig is: verkondiging, vieren, caritas. Zo kunnen ook de thema's voor het gesprek in de Nederlandse bisdommen aan bod komen (vieren, medeverantwoordelijk voor missie, dialoog in Kerk en samenleving). De gespreksstarter wordt verstuurd aan parochies voor verdere verspreiding en om mee aan de slag te gaan.

Wanneer groepen in gesprek gaan met de vragen van de synode of de gespreksstarter van het bisdom en daarvan een verslag willen maken, kan dit verslag vóór Pasen (15 april) worden gestuurd aan de bisschop via het secretariaat van de bisschop (a.d.jong@bisdomrotterdam.nl). Gevraagd wordt om een verslag van maximaal twee pagina's met een voorblad waarop wordt aangegeven welke personen deelnamen aan het gesprek en waar en wanneer dit werd gevoerd. De bisdommen zijn namelijk gevraagd om een weerslag te geven van maximaal tien pagina's. Deze worden op het niveau van de Nederlandse kerkprovincie op hun beurt samengebracht in een document dat wordt verzonden aan het Secretariaat van de Bisschoppensynode in Rome. ■

Beeld: Daphne van Roosendaal

Geplande gesprekken 'diocesane fase'

In het bisdom Rotterdam staan in de diocesane fase de volgende momenten van overleg en uitwisseling gepland:

- ontmoetingen met de priesterraad
- ontmoeting met het moderatorenberaad
- ontmoeting met de REA (Raad voor Economische Aangelegenheden)
- ontmoeting met de DCI (Diocesane Caritas Instelling)
- ontmoetingen met de PCI-en
- ontmoeting via de gedelegeerde onderwijs (besturen in primair en voortgezet onderwijs en scholieren)
- ontmoeting via de gedelegeerde oecumene (werkgroep oecumene en provinciale raad van kerken)
- ontmoeting via de gedelegeerde categoriaal pastoraat
- ontmoeting met religieuzen
- ontmoeting met de theologie-studenten via de rector van Vronesteyn
- ontmoeting met migrantengemeenschappen
- ontmoeting met de parochiebesturen (per vicariaat)
- ontmoeting (oud)deelnemers (pre)marriage course